

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp
Circulaires provinciefonds 2026

Zaaknummer
828232

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 16 juni 2026

Geachte voorzitter,

Met deze brief informeren wij u over de uitkomsten van de meicirculaire 2026 van het provinciefonds. Het provinciefonds is de belangrijkste inkomstenbron van de Provincie Zeeland. Doorgaans verstrekt het Rijk op drie momenten, via circulaire, informatie over de ontwikkeling van het provinciefonds: in mei op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk; in september op basis van de Miljoenennota en in december op basis van de Najaarsnota van het Rijk. De uitkering van het provinciefonds bestaat uit een **algemene** uitkering en **decentralisatie** uitkeringen. De circulaire is als bijlage bij deze brief gevoegd en ook digitaal benaderbaar:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/2026/05/29/meicirculaire-provinciefonds-2026>

Algemene Uitkering

De ontwikkeling van de algemene uitkering provinciefonds wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de uitgaven van het Rijk. De jaarlijkse toename of afname van het provinciefonds wordt het accres genoemd. De hoogte van de algemene uitkering kan ook muteren door veranderingen in de verdeelmaatstaven zoals het aantal inwoners en aandeel oeverlengte.

De gevolgen van de algemene uitkering van deze meicirculaire komen neer op de volgende mutaties:

2026 +/- € 0,8 miljoen;
2027 +/- € 3,1 miljoen;
2028 +/- € 0,8 miljoen;
2029 +/- € 0,1 miljoen;
2030 +/- € 0,8 miljoen;

De uitsplitsing van deze extra middelen zijn als volgt:

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	2030
Accres, wijziging maatstaven, gewichten en uitkeringsfactoren	0,2	3,1	0,8	0,1	0,8
BTW compensatie afrekening 2025	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	0,8	3,1	0,8	0,1	0,8

Wat opvalt is de sterke stijging in het jaar 2027. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door een decentralisatie uitkering voor Openbaar Vervoer waar wij al rekening mee hadden gehouden en reeds is verwerkt in de begroting. Daarom vallen deze middelen nu vrij.

Ons voorstel is om voor de jaren 2027 tot en met 2030 de stijging toe te voegen aan de stelpost provinciefonds. Het saldo van deze stelpost wordt betrokken bij de financiële verwerking van de najaarsnota. Daarnaast stellen we voor de extra uitkering over 2026 van € 0,8 miljoen toe te voegen aan de budgettaire ruimte 2026 (zie financiële verwerking).

Weeffout Jeugdzorg

Bij de decentralisatie van de jeugdzorg is de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg overgegaan van de provincies naar de gemeenten. In het bestuursakkoord 2011-2015 is vastgelegd dat er € 90 miljoen van het provinciefonds werd overgeheveld naar het gemeentefonds. De uitname was gebaseerd op het aantal jongeren op dat moment. Bij de berekening van de bedragen is geen rekening gehouden met het feit dat de steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag zelf al verantwoordelijk waren voor de jeugdzorg.

Hierdoor is er destijds € 10 miljoen structureel teveel overgeheveld van het provinciefonds naar het gemeentefonds. In de septembercirculaire 2025 is aangekondigd dat deze 'weeffout' bij de eerstvolgende budgettaire gelegenheid meerjarig zal worden hersteld. In de decembercirculaire 2025 is € 10 miljoen voor 2025 overgeheveld naar het provinciefonds. In deze meicirculaire wordt, zoals aangekondigd in de septembercirculaire 2025, de structurele doorwerking vanaf 2026 verwerkt in de algemene uitkering.

Correctie extrapolatie

In 2020 heeft het toenmalige kabinet in het pakket Structurele aanpak stikstof in totaal € 2,85 miljard beschikbaar gesteld voor de periode 2021-2030 voor het versterken en herstellen van de natuur. Onderdeel van het uitvoeringsprogramma is het verhogen van de beheervergoeding vanuit het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL). De compensatie voor het jaar 2030 (€ 25,2 miljoen) zit als gevolg van de extrapolatie van het budget van 2030 naar 2031 in de grondslag voor 2031. Middels deze mutatie wordt de grondslag gecorrigeerd.

Accres

Binnen het provinciefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de provincies via maatstaven, zoals het inwonertal van een provincie, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor (de voor alle provincies gelijke vermenigvuldigingsfactor). Die drie componenten zijn aan wijzigingen onderhevig. De jaarlijkse toename of afname van het provinciefonds die voortvloeit uit deze normeringssystematiek wordt het **accres** genoemd.

Vanaf 2024 is het accres gekoppeld aan de bbp-normeringssystematiek. Uitgangspunt is dat de fondsen meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgen. De normering wordt gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor het fonds minder schommelt. Het prijsdeel volgt de prijsontwikkeling van het bbp van het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel 'op niveau' blijven. Conform Rijksbrede systematiek wordt de index in het voorjaar van het lopende jaar definitief. Het accres is voor het jaar 2026 bij Voorjaarsnota 2026 definitief vastgesteld en de raming voor de jaren 2027 en verder is geactualiseerd op basis van de ontwikkeling van het bbp van het Centraal Economisch Plan (CEP) door het Centraal Planbureau (CPB).

BTW compensatie afrekening

Overschotten en tekorten in het BTW compensatiefonds worden verrekend in de algemene uitkering van het provinciefonds. In de praktijk blijkt dat doorgaans sprake is van overschotten in het BTW compensatiefonds die uiteindelijk ten gunste van de algemene uitkering komen. Dit overschot in het BTW compensatiefonds (BCF) wordt de 'ruimte onder het plafond BCF' genoemd. Bij Miljoenennota 2026 werd de ruimte onder het plafond voor 2025 voor de provincies geraamd op € 142 miljoen. Dit bedrag is reeds verrekend bij de voorlopige afrekening bij Miljoenennota 2026. Bij de definitieve afrekening blijkt deze ruimte te zijn toegenomen met € 14,4 miljoen. Deze € 14,4 miljoen is verrekend bij de Voorjaarsnota 2026. De totale ruimte onder het plafond van 2025 was € 157 miljoen. Dit overschot wordt toegevoegd aan het provinciefonds. Voor Zeeland betekent dit een eenmalig bedrag van afgerond € 0,6 miljoen als onderdeel van de algemene uitkering over 2026.

Negatieve afrekening 2025

Los van de uitkeringen 2026 en verder vindt jaarlijks via de meicirculaire een afrekening plaats over het voorgaand jaar. Dit komt voor 2025 negatief uit als gevolg van de definitieve afrekening van de MRB-maatstaf 2025. Omdat deze afwijkt af van de prognose uit de decembercirculaire 2025, wordt deze bijstelling via de verdeelsleutel verrekend via de uitkering in de meicirculaire. De afrekening van het provinciefonds pakt voor Zeeland negatief uit voor een bedrag van € 0,2 miljoen. Deze afrekening brengen we ten laste van de post afwikkelverschillen voorgaande dienstjaren in de provinciale begroting. Omdat we verwachten dat we dit bedrag kunnen compenseren met andere (positieve) afwikkelverschillen over voorgaande dienstjaren, leidt dit nu niet tot een bijstelling van de begroting 2026.

Decentralisatie- uitkeringen

Via het provinciefonds ontvangt de Provincie ook decentralisatie uitkeringen. Deze uitkeringen hebben een eigen verdeling per provincie. In tegenstelling tot specifieke doeluitkeringen hoeft over de besteding van deze decentralisatie uitkeringen geen verantwoording aan het Rijk te worden afgelegd en zijn de uitkeringen ook niet geormerkt. Decentralisatie uitkeringen zijn vaak wel verbonden met een zeker doel maar hoeven niet aan dit doel uitgegeven te worden. Zeeland ontvangt decentralisatie uitkeringen voor 2026 tot en met 2030 met een totale omvang van € 15,7 miljoen. Deze uitkeringen hebben onder andere betrekking op Agrarische Natuur en Landschapsbeheer, Energiehubs, Openbaar Vervoer, Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid en bouw kerncentrales. Voor de toelichting en bedragen verwijzen wij u naar de bijlage (meicirculaire Provinciefonds 2026 inclusief bijlagen).

Financiële verwerking van de meicirculaire/hoogte stelpost provinciefonds

Conform de financiële verordening komen positieve en negatieve effecten ten laste/gunste van de stelpost provinciefonds tot de stelpost een saldo van € 3 miljoen bereikt. De stelpost provinciefonds is onder meer gevormd om negatieve effecten uit circulaire te kunnen opvangen. Daarnaast wordt uit deze stelpost de indexering van de begroting (indexering materiële budgetten en structurele kostensubsidies aan instellingen), als ook eventuele CAO stijgingen gedekt. Voor het jaar 2026 geldt dat het saldo per eind 2026 moet zijn ingezet. In de najaarsnota 2026 zal een voorstel gedaan worden om deze beschikbare middelen in te zetten.

Op basis van het Statenvoorstel "Inzet ZEH dividend 2024" heeft u besloten over de inzet van deze stelpost, ook met de context dat de stelpost tijdelijk hoger kan zijn dan de € 3 miljoen per jaar die de financiële verordening voorschrijft. Dat heeft te maken met de onzekerheid die de herijking van het verdeelmodel provinciefonds vanaf 2027 met zich meebrengt. Zodra hier duidelijkheid over is wordt de maximale omvang weer tot het maximum van € 3 miljoen teruggebracht. In de voorjaarsnota 2026 is ook een doorkijk op de stelpost gemaakt, waarbij ook aangegeven is dat voor 2026 een bedrag van € 1 mln. toereikend lijkt te zijn. Daarom wordt het positieve effect over 2026 toegevoegd aan de budgettaire ruimte.

De financiële effecten op de provinciale begroting zijn in onderstaande tabel weergegeven en wordt betrokken in eerstvolgende reguliere begrotingswijziging:

Effecten meicirculaire op stelpost provinciefonds x € 1 mln					
	2026	2027	2028	2029	2030
Accres meicirculaire inclusief vrijval ruimte plafond BTW compensatiefonds 2025 en actualiseren maatstaven	0,8	3,1	0,8	0,1	0,8
financiële effecten meicirculaire	0,8	3,1	0,8	0,1	0,8
Beschikbaar in stelpost provinciefonds stand VJN 2026	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
verwerking meicirculaire ten gunste van de stelpost provinciefonds	0,0	3,1	0,8	0,1	0,8
Beschikbaar in stelpost provinciefonds na verwerking meicirculaire	1,0	5,1	2,8	2,1	2,8
Beschikbare budgettaire ruimte stand VJN 2026	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9
verwerking meicirculaire ten gunste van de budgettaire ruimte	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Stand budgettaire ruimte na verwerking meicirculaire	0,8	0,0	0,0	0,0	2,9

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Bijlagen:

1. Meicirculaire provinciefonds 2026 inclusief bijlagen